

Nationalpark Mols Bjerge

Ringelmose Skov

Kortere vandrestier

5km

1 t , 15 min

5 km vandresti gennem bøgeskov. Ruten er handicapvenlig, – med forbehold for længde og det kuperede terræn. I skoven kan man vælge to ruter – en forbi Ringelmose Dam og en større østlig "sløjfe".

Mens ruten ved Kalø Slotsruin fortæller Kaløkystens og borgens landskab, har denne tur Kalø Ladegårds, godsskovene og -markernes historie. Med kildevand og kærlighed, pip, træ og blad, anemoner og svampe. Se Karlsladens enorme bindingsværksflader, stråtag og de indre trækonstruktioner. Her er indrettet besøgscenter, som er en nyttig guide til ture i nationalparken.

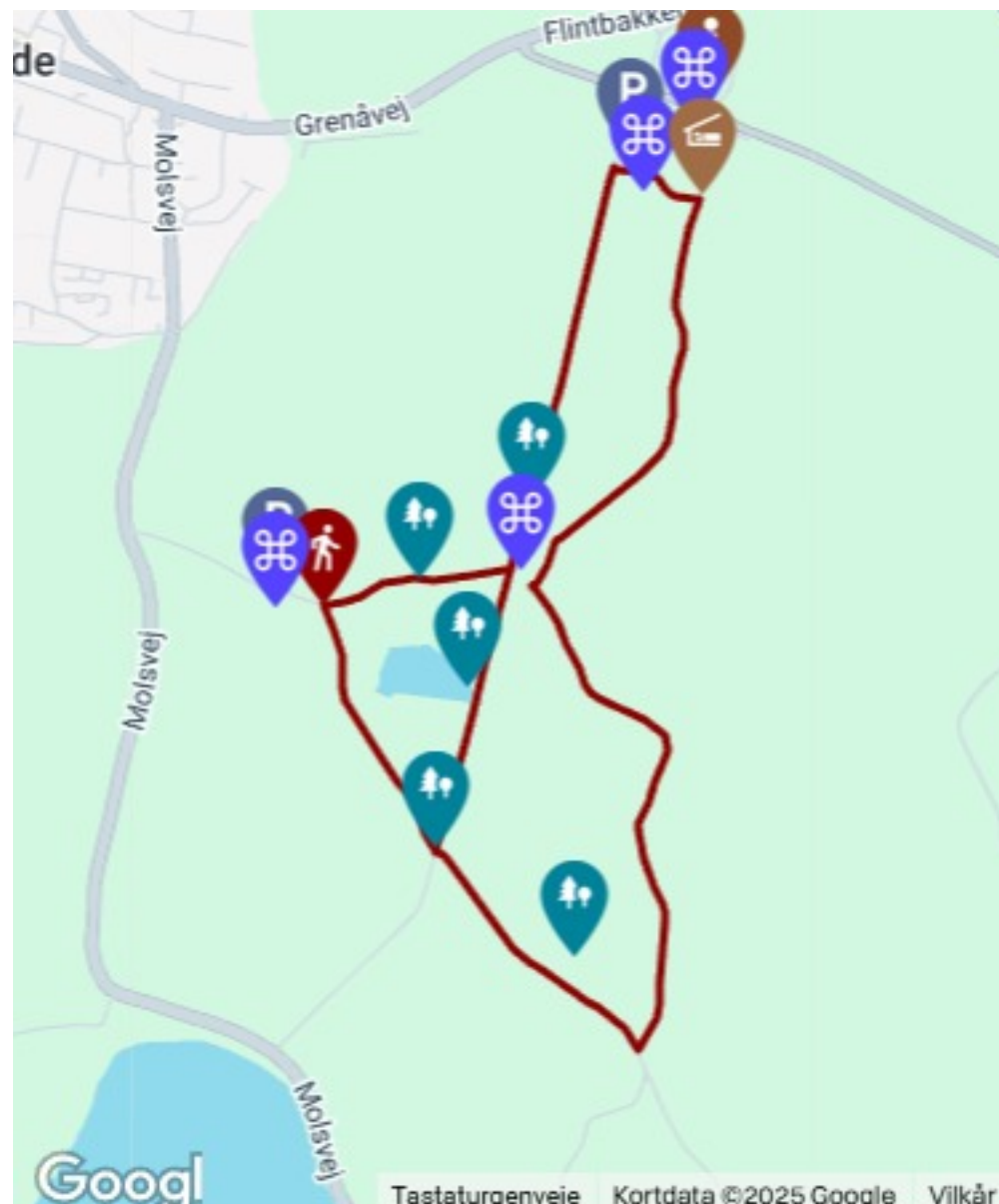
Foreslået startsted:

P-plads ved Besøgscenter Karlsladen, Grenåvej 16, 8410 Rønne.

P-plads ved Bregnet Kirke, Kalø, Kirkebakken 2A, 8410 Rønne

Undervejs kan du opleve og få informationer om:

- Jagtslottet
- Fægyder og skovdiger
- Bregnet By og Kirke
- Tobias Kilde

- Vejkryds med kæmpebøg
- Ringelmose Dam

På stien kommer man forbi shelters ved Kalø Hovedgaard, og det meste af ruten ligger i et område, hvor der er fri teltning.

Dele af vandrestien overlapper med Oldtidsstien. Du kan læse meget mere om oldtidsminder i Ringelmose Skov her:

<https://nationalparkmolsbjerge.dk/oplevel-nationalparken/aktiviteter/vandreture/kortere-vandrestier/oldtidsstien>

Nationalpark Mols Bjerge

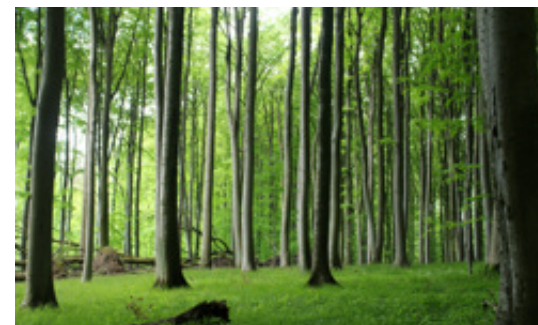
Ringelmose Skov

Natur

Ringelmose Skov breder sig øst for Røndevej mellem Kalø Gods oppe på bakken og kystlinjen. Skoven er en karakteristisk herregårdsskov med høje ranke bøgetræer, brede grusveje til transport af kreaturer og tømmer, og mindre arealer med graner. Her er rigt på kildevæld, og når anemonerne kommer frem i marts-april måned, forvandler skovbunden sig til et hvidt blomsterhav. Skovområdet rummer også en bemærkelsesværdig stor variation i oldtidsgrave.

Begge skove er i dag ejet af Naturstyrelsen, der driver dem naturnært. Det vil sige, at man i høj grad lader skovene reetablere sig selv, og hvis det undtagelsesvis er nødvendigt at plante nyt, bruger man hjemmehørende træarter som ask, bøg og eg. Flere steder i skovene kan du desuden se gamle væltede træer, der får lov at ligge. Denne måde at drive skov på, giver mere variation med gode betingelser for dyr og planter.

Nationalpark Mols Bjerge

Jagtslottet

Jagtslottet på Kalø knejser på toppen af bakken over Kalø Vig og godsskovene. Slottet er opført i 1898-99, og ligner mest af alt en bygning, man kan støde på i alperne. Det lille slot er da også opført som jagt- og sommerresidens af den tyske baron, Martin Johan von Jenisch, der på det tidspunkt ejede Kalø Gods.

Jagtslottet er tegnet af den kendte arkitekt Hack Kampmann, der også står bag flere af godsets andre bygninger. Indvendigt har maler og dekoratør Carl Hansen Reistrup udsmykket de fleste rum med smukke motiver fra den lokale natur og den nordiske mytologi. Kampmann og Reistrup står også bag Toldboden i Aarhus, Marselisborg Slot, Aarhus Teater og Københavns Politigård. I dag har Sekretariatet for Nationalpark Mols Bjerge til huse på Jagtslottet.

Fra stenbænken på Jagtslottets bagside er der en imponerende udsigt til Ringelmose Skov og Kalø Slotsruin. Et oplagt sted at tage en pause og nyde sin medbragte kaffe.

Jagtslottet er lukket for offentligheden, men der kan arrangeres rundvisning - kontakt nationalparken

Nationalpark Mols Bjerge

Kalø Hovedgård

Kultur

Kalø Hovedgård eller Kalø Ladegård blev oprindeligt styret fra Kalø Slot på øen i Kalø Vig. Hovedgården blev opført i sin nuværende form i 1700-tallet af Margrethe Benedicte Brockdorff. Hun har dog aldrig haft fast bopæl på Kalø, hvilket forklarer den relativt beskedne trefløjede hovedbygning. De to mindre søer er rester af en voldgrav, der har beskyttet ejendommen.

Den sidste private ejer af Kalø Gods var Jenisch-familien, der kom i besiddelse af godset i 1824. Familiens hovedbesiddelse var godset Blumendorf i Holsten, og de kom derfor kun til Kalø i forbindelse sommerferie eller efterårsjagter. For dem var godset derfor forbundet med positive ferieoplevelser.

På trods af 2. Verdenskrig var den tyske Jenisch-slægt meget populær på egnen, men der var ingen tøven hos den danske stat efter krigen. Danmarks erstatningskrav over for Tyskland var på 11,6 mia. kr., så al tysk-ejet ejendom i Danmark blev konfiskeret. Siden da har godset været i den danske stats besiddelse. Det er i dag Naturstyrelsen, der forvalter godset.

Der er ikke adgang til godset, der er lejet af Aarhus Universitet, og huser en del af institut for bioscience.

Nationalpark Mols Bjerge

Vejkryds med kæmpe-bøg

Natur

Fægyden, den gamle kreaturdrivvej, krydser kirkevejen mellem Bregnet Kirke og Egens ved den store bøg, der er over 150 år gammel. Kærester har skåret navne i bøgens bark.

Nationalpark Mols Bjerge

Bregnet Kirke

Smukt står Bregnet Kirke på bakken højt over Kalø Vig. Den står helt for sig selv – uden en by. Engang lå landsbyen Bregnet sydvest for kirken, men da byen blev flyttet længere op i landskabet, blev kirken stående. Den dag i dag har nabobyen Rønde ingen anden kirke end Bregnet Kirke.

Den nuværende kirke er opført i 1400-tallet, men før den, har der været en ældre kirke i kvadersten, som er groft tilhuggede natursten. Endnu tidligere har der sandsynligvis været en valfartskirke af træ. Den kan være opført i tilknytning til den hellige kilde, der ligger få hundrede meter inde i Ringelmose Skov. Det er en nærliggende tanke, at Bregnet Kirke oprindeligt er blevet indviet i den hellige Tobias' navn som Skt. Tobisë Kirke.

I 2006 blev kirken restaureret og fik bl.a. en moderne altertavle malet af Arne Haugen Sørensen.

Kirken har åbent hver dag fra kl.8.00 – 16.00.

Læs mere på <https://www.thorsager-bregnet-feldballe.dk/om-kirkerne/bregnet-kirke>

Nationalpark Mols Bjerge

Tobias' Kilde

Natur

Vandspejlet står stille under bøgen, men fra bunden af det lille vandhul springer Tobiæ Kilde. I følge overleveringer kan vandet fra kilden kurere øjensygdomme.

Fra før-kristen tid har man anset kilden for hellig. Efter kristendommens indtog fik den navn efter Sankt Tobias, der er kendt fra de gammeltestamentlige skrifter (Tobits Bog). Tobias helbredte sin gamle blinde far Tobit ved ærkeenglen Rafaels hjælp. Blinde og svagtseende valfartede i middelalderen til Tobiæ Kilde på Valborgsaften 30. april, hvor kildens helbredende kraft ansås for at være særlig aktiv.

Når folk førhen anså helligkilderne for at have helbredende kraft, skyldtes det muligvis, at kildernes vand var rent og koldt. Det alene har været bedre for helbredet end det ofte stærkt forurenede brøndvand i landsbyerne.

Et skilt ved stien viser kilden

Nationalpark Mols Bjerge

Ringelmose Dam

Natur

Det ligner et idyllisk postkort, når forelskede svanepar glider rundt på den blanke sø, men det er ikke helt så naturligt, som det ser ud. Søen er kunstigt anlagt for at styre vandet fra de mange kildevæld i skoven, men samtidig er der opstået et eftertragtet sted for andefugle. Ofte kan man også se fiskehejren sidde og vente på bytte i søens bagerste ende. Naturstyrelsen lader i dag en del dødt træ stå og rådne til gavn for sjældne svampe, insekter og fugle, som f.eks. flagspætten, spætmejsen og uglen, der alle yngler i store døde træer. Ringelmose Dam kan ses fra stien, og der er et bordbænkesæt, hvor man kan nyde sin medbragte kaffe.

Nationalpark Mols Bjerge

Baron von Jenisch' mindesten

Kultur

I Ringelmose Skov, hvor to grusveje krydser, står noget så sjældent som en mindesten over en tysk officer opsat under 2. Verdenskrig. Stenen blev opsat af officerens danske medarbejdere, og bærer den indgraverede tekst: "I dyb beundring og taknemmelighed rejste arbejdere og funktionærer dette minde for Baron Wilhelm E. L. Freiherr von Jenisch, ejer af Kalø Gods 1933-43, f. 3.6. 1906, d. 13. 7 1943".

Forklaringen er den, at Wilhelm von Jenisch, ejer af Kalø Gods under 2. Verdenskrig, hverken blev betragtet som nazist eller fjende. De ansatte ved godset så derimod på Jenisch med stor respekt. Som godsets ejer havde han gjort meget for Kalø og hele Røndeegnen. Han afgav bl.a. jord til kolonihaverne, Bregnet Bakke, hvilket på det tidspunkt var en meget progressiv form for pensionsordning. Jenisch lod også en del af herregårdslandskabet frede, og gav offentligheden adgang til Kalø Slotsruin. Dertil kom, at Jenisch var en venlig mand, der altid hilste høfligt på høj som lav, og aldrig bar tysk uniform, når han var på Kaløs jorde. Baron von Jenisch døde i en flyulykke i 1943. Stenen står i en lille lysning ud mod stien.

Nationalpark Mols Bjerge

Fægyder og skovdiger

Natur

Den lange lige vej mellem Jagtslottet og Nappedam Lystbådehavn er en gammel drivvej - en såkaldt fægyde. Kalø's kreaturer blev drevet ad denne vej ned til det saftige græs på strandene. På begge sider af vejen er der dybe grøfter, og bag grøfterne høje stendiger med tornebuske. Sådan forhindrede man, at dyrene søgte ud i skoven eller ind i kornet på de store godsmarker. På grund af krig og dårlig drift var det danske skovareal i år 1800 nede på ca. 3 procent. Man fældede hele tiden store træer, og da husdyr græssede overalt, også i skovene, kom der ikke nye træer til. Med skovloven fra år 1805 kom der regler om, at husdyr skulle hegnes effektivt ude af skovene med først en grøft og derefter et dige, for på den måde at give nye træer en chance for at vokse sig store. Stien går ad Fægyden.

Nationalpark Mols Bjerge

Fri teltning i Ringelmose Skov

Fri teltning

Regler for fri teltning:

Det er kun tilladt at overnatte én nat samme sted.

Man må højst slå to telte op samme sted.

Teltene må maks. være tre-personers telte

Teltene skal være uden for synsvidde fra drifts- og beboelsesbygninger, herunder f.eks. naboer og campingpladser, samt bilveje.

Det er kun tilladt at anvende åben ild på de dertil indrettede bålpladser.

Man må kun bruge feltkøkken, hvis man bruger et stormkøkken, hvor brænderen er indelukket fx Trangia. Af hensyn til brandfare må man ikke sætte stormkøkkenet på blade, nåle eller andet brændbart materiale – sæt gerne stormkøkkenet på en sten eller andet lignende ikke-brændbart materiale.

Vær opmærksom på, at en skov kan være lukket for brug af åben ild, brug af bålpladser mv. grundet tørke, og så er brug af stormkøkken heller ikke tilladt. Evt. lukning af skove med Fri teltning vil være angivet på Naturstyrelsens hjemmeside samt evt. med opsatte skilte ved skovenes indgange

Det er ikke tilladt at bruge motoriseret transport på skovens veje.

Teltning ikke er tilladt på de strandbredder og klitter, som hører til visse af skovområderne.

Efter endt brug skal man rydde op efter sig og tage sit affald med.

Vær i øvrigt opmærksom på, at det ikke er lovligt at udvise støjende adfærd, herunder benytte radioer, højttaler, musikinstrumenter o.a. på en støjende måde.

Nationalpark Mols Bjerge

Tre shelters ved Kalø Hovedgaard

Shelterpladser

Adresse: Bag ved Grenåvej 14, 8410 Rønne. GPS: 56.29785200, 10.49935600. Booking:

Shelter nr. 1: udinaturen.dk/shelter/1811

Shelter nr. 2: udinaturen.dk/shelter/134078

Shelter nr. 3: Kan ikke bookes.

Tæt ved Kalø Hovedgård ligger 3 shelters højt placeret i godslandskabet med en fantastisk udsigt over både skov og vig. Her er adgang til primitivt toilet, bålplads, hunde i snor tilladt. Der er vand og toiletter ved besøgscentret Karlsladen ca. 200 meter fra pladsen.

Nationalpark Mols Bjerge

Besøgscenter Karlsladen

Informationssteder

Den gamle lade ved Kalø Hovedgård rummer et besøgscenter der formidler nogle af områdets natur- og Karlsladen, der er opkaldt efter en legendarisk godsforvalter, er bygget som en kørelade. Det vil sige, at vognene kørte ind gennem porten i den ene gavl, læssede af og fortsatte ud gennem porten i den anden gavl. Der er stadig velbevarede egetræskonstruktioner i tre etager, der står som i år 1727, hvor laden var nybygget. Efter en omfattende renovering i 2013 rummer laden i dag et besøgscenter, der formidler nogle af områdets mange natur- og kulturoplevelser. Der er lagt særlig vægt på temaerne oldtid, Kalø's historie og jagten ved Kalø. Der er mulighed for at orientere sig i tekst og billeder, eller man kan sætte sig ved bålstedet, og få fortalt historien om fangen på Kalø Slot. Besøgscenteret er åbent hver dag kl. 9-21 året rundt. Der er parkeringsplads og toiletfaciliteter ved besøgscenteret. Gratis adgang.

Nationalpark Mols Bjerge

P- Jagtslottet 56.29860000 / 10.49700000

P-plads

Jagtslottet er et godt udgangspunkt for vandretur i Ringelmose skov og cykelturen Skovruten. Desuden er der mulighed for at se Jagtslottet i Nationalpark Mols Bjerges åbningstid.

Nationalpark Mols Bjerge

P- Bregnet Kirke 56.29090000 / 10.48560000

P-plads

Bregnet Kirkes P plads er udgangspunkt for vandreture i Ringelmose Skov og cykelturen Skovturen

